

NNE

Nordisk Nettverk for Edisjonsfilologer

kt ä t æ ö ti

Nyhetsbrev nr 46, november 2021

NNEs konferanse 2022 – Massedigitalisering og edisjonsfilologi

Nettverkets neste konferanse holdes den 4.–6. februar 2022 og finner sted på Voksenåsen hotell på toppen av Holmenkollen i Oslo, Norge.

Se hotellet her: <https://voksenaasen.no>

Konferansen vil denne gang handle om massedigitalisering og edisjonsfilologi. Stadig mer materiale blir digitalisert, og i Norden har massedigitalisering bidratt til at store mengder tekst blir gratis tilgjengelig for alle. På konferansen vil vi studere og diskutere hvilke muligheter og hvilke problemer dette åpner for. Hvilke problemstillinger melder seg for eksempel når vi digitaliserer eldre verk? Hva innebærer det at transkripsjonen blir gjort av en maskin? Hva er praksis, og hvilke konsekvenser får praksisen? Hvilke konsekvenser får massedigitaliseringen for etterlivet til edisjonsfilologiske utgaver? Representerer massedigitaliseringen en ny filologisk tradisjon? Massedigitaliseringen bidrar dessuten til økt demokratisering, siden innholdet blir tilgjengelig for alle. Men hvordan forholder dette seg når tilgjengeligheten er begrenset for verk som er vernet av opphavsretten?

Det er nå åpnet for påmelding. Siste frist for påmelding er **1. desember 2021**.

Deltagergebyret er på 1950,- NOK

Påmelding og betaling skjer gjennom følgende nettskjema: <https://nettskjema.no/a/220235>

Spørsmål kan sendes til arrangørene:

Nina Marie Evensen: n.m.evensen@ibsen.uio.no

Annika Rockenberger: annika.rockenberger@ub.no

Ellen Nessheim Wiger: Ellen.Wiger@nb.no

Aasta Marie Bjorvand Bjørkøy: a.m.b.bjorkoy@iln.uio.no

Programmet

Fredag 4. februar 2022

Fra kl. 15: Mottagelse og registrering

16–16.45: «Let's agree to disagree: Challenges and recent developments in recording multiple points of view in Humanities data» ved Giole Barabucci (NTNU)

17–17.45: «Mennesker må komplettere maskiner» ved Krista Greve Rasmussen og Katrine Frøkjær Baunvig (begge Aarhus Universitet)

18–18.45: «Massdigitaliseringens osynlige subjekt. Om HBTQ-litteratur, bibliografisk metadata och editionsfilologi» ved Jenny Bergenmar (Göteborgs universitet)

19.30: Middag

Lørdag 5. februar 2022

9.30–10: «Massedigitalisering: Humanioras nye fundament» ved Eivind Røssaak (Nasjonalbiblioteket, Oslo)

10.15–10.45: «Massans filologi» ved Karl Berglund (Uppsala universitet)

11.15–11.45: «Hva snakker vi egentlig om når vi snakker om edisjon (i massedigitaliseringens tidsalder)?» ved Annika Rockenberger (Universitetsbiblioteket, Oslo)

12: Lunsj + besøk på kunstinstallasjonen Roseslottet (<https://roseslottet.no>)

14.30–15: «Nya vägar till det förflutna: Att tillgängliggöra svensk skönlitteratur från 1800-talet» ved Mats Malm og Ljubica Miočević (Litteraturbanken, Göteborgs universitet)

15.15–15.45: Erfaringer ved bruk av Transkribus på Collett-brev ved Yngvil Beyer, Andre Kåsen, Ellen Nessheim Wiger, Mette Witting (Nasjonalbiblioteket, Oslo)

16–16.30: «Kvamens manuskript til Haugianerbrev som prøvekanin for digital skriftgjenkjenning og publisering» ved Mette Ekker (Riksarkivet, Oslo)

16.30–17: Pause

17–17.30: «Tekst, noter og dansenotasjon – veien fra digitalisert materiale til kildeutgivelse» ved Margrete Bue (Nasjonalbiblioteket, Oslo) og Elizabeth Svarstad (NTNU)

Kl. 19: Middag

Søndag 6. februar 2022

10–10.30: “Editing medieval texts between ‘subjective’ interpretation and ‘objective’ FAIR Principles: A case-study from digital fragmentology” ved Molinari, Rosselli del Turco et.al. (University of Urbino)

10.45–11.15: Digitaliseringens litteraturdidaktiske potentiale – om H.C. Andersens eventyrmanuskripter ved Alenkjær Frandsen (Syddansk Universitet)

11.30–12: Sluttdiskussion og forslag til tema for neste konferanse

KL. 12: LUNSJ

*Nina Marie Evensen, Annika Rockenberger,
Ellen Nessheim Wiger, Aasta Marie Bjorvand Bjørkøy*

Nytt från Svenska Vitterhetssamfundet

Första delen i nya serien "Material" (presenterad i förra nyhetsbrevet), bestående av några tidigare aldrig publicerade korrektur efter Harry Martinson, förväntas utkomma i slutet av året. Och i början av nästa år utkommer ännu en del i Olof von Dalins Samlade skrifter, och nu är det dags för del II:3, som är kommentaren till dikterna från 1744 till 1750, vilka trycktes tidigare i år. Utgivare är Ingemar Carlsson, James Massengale, Barbro Ståhle Sjönell och Gun Carlsson. Vår förhoppning är också att Ljubica Miočević utgåva av Clas Livijns två första romaner, *Johan David Lifbergs Lefverne* och *Axel Sigfridsson* (1810 resp. 1817) ska kunna tryckas i början av nästa år.

Vidare har Carina Burmans anförande från årsmötet 2020, *Att skriva biografi över Bellman*, tryckts i vår serie med årsmötesanföranden.

Petra Söderlund

Nytt från Svenska litteratursällskapet i Finland

Kerstin Söderholms dagböcker

Kerstin Söderholm (1897–1943) hörde till modernistgenerationen och var under sin livstid en uppskattad lyriker och litteraturkritiker. Hon skrev också dagbok, "[e]ndast med mig själv" och "[i]nför mig själv", under hela sitt liv.

Inom ramen för projektet Kerstin Söderholms texter utkommer i november den digitala textkritiska utgåvan *Kerstin Söderholms dagböcker* (utg. Pieter Claes & Elisa Veit). Här ingår alla Söderholms bevarade dagboksanteckningar i oförkortad form, även de texter som inte ingick när dagböckerna först gavs ut 1947–1948. Inledningen är skriven av Jonas Ellerström.

Utgåvan blir fritt tillgänglig på webbplatsen *Kerstin Söderholm* (soderholm.sls.fi). Här finns också dagboksmanuskripten som faksimil och transkriptioner samt en biografisk presentation skriven av Hedvig Rask.

I juni 2022 publiceras Kerstin Söderholms brev och skönlitterära manuskript som faksimil.

Elisa Veit, Pieter Claes

Zacharias Topelius Skrifter

Den digitala utgåvan [Publicistik](#) lanserades i september 2021. Den innehåller över 900 artiklar i vitt skilda ämnen, publicerade under fem decennier.

När den 23-årige Topelius blev redaktör för *Helsingfors Tidningar* 1842 hade han en tydlig vision om hur han skulle förnya journalistiken och bredda innehållet för att tilltala en ny publik. Han introducerade nya grepp och genrer – som kåseriet, krönikan och rättssalsreportaget. Han skrev noveller, följetonger och dikter som kommenterade aktuella händelser och lyckades göra tidningen till landets mest lästa. Därefter fortsatte Topelius att bidra i olika tidningar med bland annat opinionsbildande insändare och reseskildringar. Texterna visar på Topelius journalistiska bredd och ger en god inblick i samtidens liv och samhälle.

I inledningen ger Lars-Folke Landgrén en presshistorisk översikt och Eliel Kilpelä belyser Topelius arbete med *Helsingfors Tidningar*. Utgivare är Pia Asp, Mats Dahlberg, Jens Grandell, Maren Jonasson, Eliel Kilpelä & Frida Wickholm.

Under 2022 utkommer *Dramatik och Religiösa skrifter och psalmer* som de två sista delutgåvorna i Zacharias Topelius Skrifter.

Carola Herberts, Magnus Nylund

Nyt fra Grundtvigs Værker

Center for Grundtvigforskning udgav en ny version af *Grundtvigs Værker* (version 1.18) den 1. november 2021.

Her vil man blandt andet kunne finde digtet "Saxe Runemester", der udkom sidst i november 1854 i en fin lille, illustreret almanak for året 1855. På samme tid satte Grundtvig det som indgangsdigt til andenudgaven af saxooversættelsen, der hæftevis blev sendt ud i perioden 1854–1855. I digtet retter Grundtvig op på en udeladelse. I sin tid havde han bibeholdt den latiniserede form af Saxos navn, men nu er der gjort op med denne synd – Grundtvig har nemlig fundet Saxos danske "Mester-Navn", 'Saxe Runemester'. At Grundtvig i digtets tre første strofer også benytter anledningen til indirekte at fremhæve sin nære slægtsforbindelse til både Saxo og biskop Absalon, kalder han selv for "Smaating" – men som nutidig læser kan man jo have sin tvivl om dette udsagn.

Vi udgiver også første bind af Grundtvigs oversættelse af Snorres *Norges Konge-Krønike* (1818) samt det vigtige skrift "Om Religions-Forfølgelse" (1842).

PDF/printfunktion – Som noget nyt er det muligt at hente læseversioner i pdf af alle tekster og indledninger, der gør det nemmere at udskrive de enkelte værker.

Krista Stinne Greve Rasmussen

Dansk Editionshistorie er udkommet

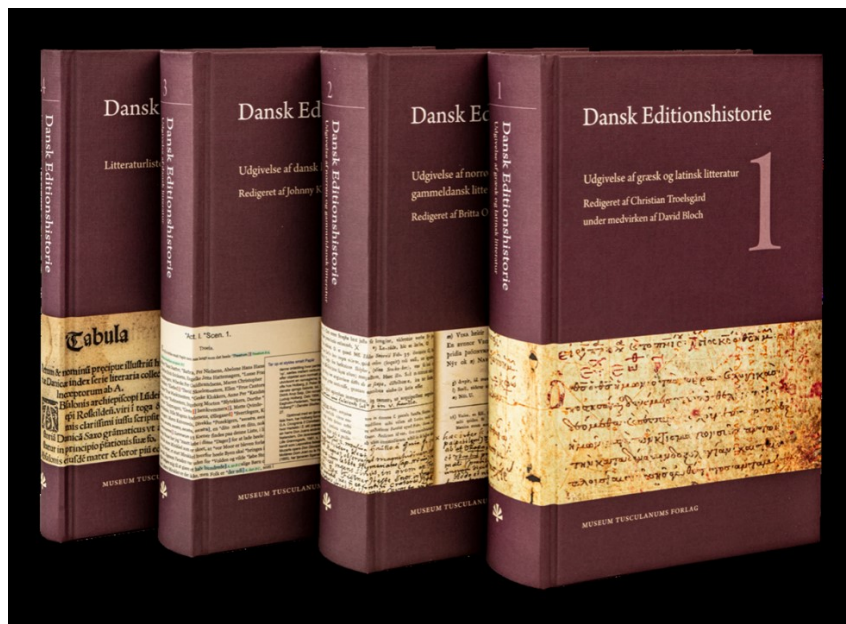
I august måned udkom *Dansk Editionshistorie*, bd. 1-4, på Museum Tusulanums Forlag i København. Værket har været 11 år undervejs og er resultatet af et tværfagligt forskningsprojekt, hovedsagelig finansieret af Velux Fonden. Det er skrevet af 24 forskere fra Danmark, Norge og Island. Hovedredaktør er Johnny Kondrup, og redaktionen består i øvrigt af Britta Olrik Frederiksen, Christian Troelsgård og David Bloch.

Dansk Editionshistorie er en kortlægning af, hvilke videnskabelige udgaver der er blevet foranstaltet i Danmark eller af danske forskere fra renæssancen til i dag. Værket har tre tyngdepunkter:

- udgaver af græsk og latinsk litteratur, hovedsagelig fra antikken, men også af latinske værker fra middelalder, renæssance og nyere tid (bind 1)
- udgaver af vestnordisk og dansk middelalderlitteratur (bind 2)
- udgaver af nysproglig dansk litteratur, dvs. litteratur opstået efter bogtrykkerkunstens opfindelse (bind 3)

Bind 4 er et apparatbind med litteraturlister og registre. I alt omfatter værket knap 3.000 sider (og vejer 6 kilo). De fire bind kan købes samlet, enten i boghandelen eller direkte fra forlagets hjemmeside: <https://www.mtp.dk/details.asp?eln=203892>

Et forarbejde til værket var bind 10 i NNE's skriftserie, *Editionshistorie*, redigeret af Johnny Kondrup og Klaus Nielsen, København: Museum Tusulanums Forlag 2014.

Nyhetsbrevet har redigerats av [Sebastian Köhler](#).

Nästa nyhetsbrev utkommer i maj 2022. Deadline för bidrag är den 30 april 2022.